

Matematyka 2

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Astronomia	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -	Kod zajęć 04ASTS.120.02143.23
Jednostka organizacyjna Wydział Fizyki	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty ogólne
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Aneta Sikorska-Nowak
Prowadzący zajęcia	Aneta Sikorska-Nowak
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 60, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu teorii ciągów i szeregów funkcyjnych, w tym szeregów potęgowych i szeregów Fouriera.
C2	Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami algebry liniowej.

Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu przedmiotu: Matematyka 1

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna definicję zbieżności jednostajnej ciągów i szeregów funkcyjnych. Widzi różnicę pomiędzy zbieżnością jednostajną a punktową.	AST_K1_W05	Kolokwium pisemne, wejściówka
W2	zna pojęcie szeregu potęgowego, rozumie dlaczego obszar jego zbieżności ma taki a nie inny kształt i rozpiętość, zna twierdzenie Abela o granicy szeregu potęgowego w punktach brzegowych przedziału zbieżności, zna rozwinięcie w szereg potęgowy ważniejszych funkcji, zna twierdzenie o całkowaniu i różniczkowaniu szeregów potęgowych i zastosowanie tych reguł do obliczania wartości niektórych liczb.	AST_K1_W05	Kolokwium pisemne, wejściówka
W3	zna pojęcie szeregu Fouriera, zna wzory Eulera-Fouriera, całkę Dirichleta, zasadę lokalizacji, zna twierdzenie o zbieżności punktowej szeregu.	AST_K1_W05	Kolokwium pisemne, wejściówka
W4	zna podstawowe rodzaje macierzy, działania na macierzach, w tym przekształcenia elementarne na macierzach, zna pojęcie macierzy odwrotnej oraz warunki odwracalności macierzy, zna podstawowe własności wyznacznika macierzy oraz pojęcie rzędu macierzy.	AST_K1_W05	Kolokwium pisemne, wejściówka
W5	zna postać algebraiczną oraz macierzową układu równań liniowych, zna metody macierzowe ich rozwiązywania, rozumie Twierdzenie Kroneckera-Capellego.	AST_K1_W05	Kolokwium pisemne, wejściówka
W6	zna pojęcie przestrzeni i podprzestrzeni liniowej, potrafi posługiwać się kombinacjami liniowymi wektorów, zna pojęcie liniowej niezależności układu wektorów i pojęcie rozpinania przestrzeni liniowej przez układ wektorów, zna pojęcie bazy przestrzeni liniowej oraz macierzy przejścia od bazy do bazy.	AST_K1_W05	Kolokwium pisemne, wejściówka
W7	zna definicję działania w zbiorze, własności działań oraz potrafi wskazać przykłady działań w różnych zbiorach. Zna definicję podstawowych struktur algebraicznych takich jak grupa, podgrupa, pierścień oraz ciało, potrafi je rozróżnić a jednocześnie umie wyodrębnić te struktury spośród poznanych pojęć w szkole średniej.	AST_K1_W05	Kolokwium pisemne, wejściówka
W8	zna własności ciała liczb zespolonych, pojęcie części rzeczywistej i urojonej, własności sprzężenia, modułu i argumentu liczby zespolonej, podstawowe działania na liczbach zespolonych : dodawanie, mnożenie, dzielenie, potęgowanie, pierwiastkowanie, dowód nierówności trójkąta i wzoru Moivre'a.	AST_K1_W05	Kolokwium pisemne, wejściówka
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi zbadać zbieżność jednostajną ciągów i szeregów funkcyjnych, rozpoznać różnicę między zbieżnością jednostajną a punktową.	AST_K1_U02, AST_K1_U03	Kolokwium pisemne, wejściówka

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	potrafi podać rozwinięcie w szereg potęgowy ważniejszych funkcji oraz określić promień i przedział jego zbieżności, potrafi zastosować twierdzenia o całkowaniu i różniczkowaniu szeregów potęgowych do obliczania wartości niektórych liczb.	AST_K1_U02, AST_K1_U03	Kolokwium pisemne, wejściówka
U3	potrafi rozwijać funkcje w szereg Fouriera, zastosować wzory Eulera-Fouriera, całkę Dirichleta, zasadę lokalizacji oraz twierdzenie o zbieżności punktowej szeregu.	AST_K1_U02, AST_K1_U03	Kolokwium pisemne, wejściówka
U4	potrafi wykonać działania na macierzach: dodawanie, odejmowanie, mnożenie przez liczbę, mnożenie macierzy, umie znaleźć macierz odwrotną za pomocą operacji elementarnych, obliczyć wyznacznik i rząd macierzy.	AST_K1_U02, AST_K1_U03	Kolokwium pisemne, wejściówka
U5	umie rozwiązywać (lub wskazać brak rozwiązania) dowolne układy równań liniowych za pomocą operacji elementarnych na macierzach, zastosować Twierdzenie Kroneckera-Capellego.	AST_K1_U02, AST_K1_U03	Kolokwium pisemne, wejściówka
U6	potrafi wykonać podstawowe działania na wektorach, określić ich kolinearność oraz ortogonalność, obliczyć kąt między wektorami, posługiwać się kombinacjami liniowymi wektorów, określić liniową zależność i niezależność układu wektorów, potrafi rozwiązywać zadania posługując się pojęciem bazy, umie znaleźć macierz przejścia od bazy do bazy.	AST_K1_U02, AST_K1_U03	Kolokwium pisemne, wejściówka
U7	potrafi wykonywać działania na zbiorach, wskazać przykłady działań w różnych zbiorach, potrafi stwierdzić, czy dany zbiór z odpowiednimi działaniami jest grupą, podgrupą, pierścieniem, ciałem, potrafi je rozróżnić a jednocześnie umie wyodrębnić te struktury spośród poznanych pojęć w szkole średniej.	AST_K1_U02, AST_K1_U03	Kolokwium pisemne, wejściówka
U8	potrafi skonstruować ciało liczb zespolonych, wykonywać działania na liczbach zespolonych, zapisać liczbę zespoloną w różnych postaciach, wskazać argument i moduł liczby zespolonej, umie mnożyć, dzielić i potęgować liczby zespolone w postaci trygonometrycznej, a także obliczać pierwiastki stopnia naturalnego z liczb zespolonych, potrafi interpretować na płaszczyźnie zespolonej zbiory liczb, które spełniają określone warunki.	AST_K1_U02, AST_K1_U03	Kolokwium pisemne, wejściówka
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	AST_K1_K01, AST_K1_K02	Kolokwium pisemne, wejściówka
K2	potrafi współpracować w grupie i chętnie dzieli się swoją wiedzą	AST_K1_K01, AST_K1_K02	Kolokwium pisemne, wejściówka

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Ciągi i szeregi funkcyjne Zbieżność punktowa i jednostajna, warunek Cauchy'ego na zbieżność Związki zbieżności jednostajnej z ciągłością, różniczkowaniem i całkowaniem Przykład funkcji ciągłej na całej prostej, która nie ma pochodnej w żadnym punkcie.	W1, U1, K1, K2	Ćwiczenia
2.	Szeregi potęgowe Szereg potęgowy, promień zbieżności, wzór Cauchy'ego-Hadamarda, własności sumy szeregu potęgowego w przedziale zbieżności (różniczkowanie i całkowanie w przypadku szeregu o wyrazach rzeczywistych). Rozwijanie funkcji w szereg potęgowy, rozwinięcia funkcji wykładniczej i funkcji trygonometrycznych, szereg dwumienny. Zachowanie się sumy szeregu potęgowego na końcach przedziału zbieżności, twierdzenie Abela. Analityczna definicja funkcji trygonometrycznych, związek pomiędzy funkcją wykładniczą a funkcjami trygonometrycznymi, wzory Eulera.	W2, U2, K1, K2	Ćwiczenia
3.	Szeregi Fouriera Szereg Fouriera, wzory Eulera-Fouriera. Lemat Riemanna-Lebesgue'a. Całka Dirichleta, zasada lokalizacji, zbieżność punktowa szeregu Fouriera. Zamkniętość układu trygonometrycznego, nierówność Bessela i identyczność Parsewala.	W3, U3, K1, K2	Ćwiczenia
4.	Działania na macierzach. Macierz odwrotna. Znajdowanie macierzy odwrotnych za pomocą operacji elementarnych. Własności wyznaczników macierzy. Obliczanie wyznaczników. Dowód Twierdzenia Laplace'a.	W4, U4, K1, K2	Ćwiczenia
5.	Operacje elementarne i macierze elementarne. Rząd macierzy. Twierdzenie Kroneckera-Capellego. Rozwiązywanie dowolnych układów równań liniowych za pomocą operacji elementarnych.	W5, U5, K1, K2	Ćwiczenia
6.	Przestrzenie i podprzestrzenie liniowe. Liniowe kombinacje wektorów. Liniowa niezależność układu wektorów. Podprzestrzeń liniowa rozpięta przez układ wektorów danej przestrzeni. Baza przestrzeni liniowej. Twierdzenie Steinitza o istnieniu bazy i Twierdzenie Steinitza o wymianie. Macierz przejścia od bazy do bazy.	W6, U6, K1, K2	Ćwiczenia
7.	Definicja działania w zbiorze, własności działań, przykłady działań w różnych zbiorach - działanie modulo n. Podstawowe struktury algebraiczne: grupa, podgrupa, pierścień ciała.	W7, U7, K1, K2	Ćwiczenia
8.	Ciało liczb zespolonych, działania, postać algebraiczna i trygonometryczna. Moduł, argument, wzór Moivre'a. Pierwiastkowanie liczb zespolonych.	W8, U8, K1, K2	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Metoda analizy przypadków, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Metoda ćwiczeniowa, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	10 wejściówek, każda za 5p 2 kolokwia, każde za 25p Student otrzymuje zaliczenie po uzyskaniu 50p.

Literatura

Obowiązkowa

1. H. i J. Musielakowie, Analiza matematyczna, t. I, cz. 1 i 2, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2000 (t. I, cz. 1), 2002 (t. I, cz. 2).
2. A. Sołtysiak, Analiza matematyczna, części I i II, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2000 (cz. I), 2004 (cz. II).

Dodatkowa

1. Jerzy Rutkowski, Algebra liniowa w zadaniach, PWN 2008

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	60
Przygotowanie do zajęć	40
Przygotowanie do zaliczenia	30
Inne	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 150
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
AST_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści
AST_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
AST_K1_U02	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać proste problemy badawcze, w sposób krytyczny ocenić wyniki eksperymentów, obserwacji i obliczeń teoretycznych, a także przedyskutować błędy pomiarowe
AST_K1_U03	Absolwent/ka potrafi organizować pracę indywidualną oraz zespołową, współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych
AST_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody matematyki wyższej w zakresie niezbędnym do ilościowego opisu, zrozumienia i modelowania zjawisk oraz rozwiązywania problemów z zakresu astronomii i fizyki